

Maria Goiricelaya presenta al Festival
Perelada una versió intel·ligent i enriquida de
l'opereta *The telephone or l'amour á trois* de
Gian Carlo Menotti

- **En Multiplica les lectures possibles i denuncia amb un humor exquisit l'ús excessiu del telèfon mòbil i l'exhibició a les xarxes**
- **La festa d'ahir, pensada pels joves, la va tancar la GYO Symphonia amb el concert *Ticket to ride: The Beatles i Bowie***

Peralada, 4 d'agost de 2023

La directora, dramaturga, actriu, especialista en la veu i investigadora teatral basca María Goiricelaya (1983) ha presentat avui, al 37è Festival Perelada, la seva encertada i enriquida versió de l'opereta còmica *The telephone or l'amour á trois*, obra de Gian Carlo Menotti (Itàlia, 1911-Montecarlo, 2007). La posada en escena de Goiricelaya, que compta en la direcció musical amb Iván Martín, fundador i director de la formació de cambra Galdós Ensemble, és molt intel·ligent i enriqueix l'original de Menotti, gràcies a la seva ambició artística i al fet de vincular el telèfon amb un dels mals que pateix la societat actual: l'addicció al telèfon mòbil i l'absurda necessitat d'exhibir-se a les xarxes socials. EL fet de situar l'acció en un gimnàs, no només li dona a la peça un aire molt divertit pel cúmul de situacions que s'hi poden produir, sinó que també en multiplica les lectures.

Hi pensava Gian Carlo Menotti l'any 1947 en el telèfon mòbil, quan va compondre la música deliciosa i va escriure la lletra de l'opereta còmica *The telephone or l'amour á trois*, que es va estrenar a Manhattan el mateix any? Va preveure que aquest seria un gadget tecnològic amb la incidència social que té en l'actualitat? Potser no, que no hi pensava concretament en això, ja que aleshores els telèfons eren fixes i el primer mòbil que podem considerar com a tal no es va inventar fins l'any 1973 i aquesta mena d'aparells es van començar a comercialitzar el 1983. No és una qüestió de presciència això de Menotti, però sí d'intuïció, i la va encertar del tot pel que fa a l'essència de l'assumpte que ens ocupa: els efectes de la comunicació entre nosaltres i en la parella. Menotti ho va tractar en clau d'humor i es va empecar una petita història, amb un argument molt prim, però divertit i amb un desenllaç amarat d'ironia que no cal desvetllar.

Goricelaya parteix doncs d'una peça, una opereta còmica en un sol acte molt breu -25 minuts reals de durada- i, sense tocar ni la música ni el text ni restar-li ni un bri d'humor -al contrari-, li dona una transcendència que l'autor de l'original possiblement ni s'imaginava. L'argument és senzillíssim. Ha arribat el dia i en Ben li demanarà per casar-se a la Lucy. Només té una hora per fer-ho, abans d'agafar un tren. Ho farà al gimnàs, entre bicicletes estàtiques, cintes de córrer, pilotes medicinals, manuelles i altres usuaris que suen la cansalada entre bufets i classes de *spinning*. Passa, però, que cada vegada que en Ben mira de parlar amb la Lucy i engegar-li la proposta, aquesta rep una trucada al telèfon mòbil i l'ignora absolutament per atendre quantes trucades faci falta. Si no és la Margaret, és en George, o si no, algú que s'ha equivocat. El temps passa i Ben no pot acabar mai de fer la seva declaració, fins que al final marxa desesperat per no perdre el tren. Aquest joc, divertit i exasperant a l'hora si és que es té una mica d'empatia pel pobre Ben, és el catalitzador dramàtic.

Mentre l'enamorat mira de declarar-se, es produeix aquella situació que actualment estem acostumats a detectar a les xarxes socials i que Goiricelaya ha procurat que es reproduïxi: els mateixos interessats, amics seus i estranys, procuren gravar-ho en vídeo per penjar-ho posteriorment a les xarxes, fer-ne *stories* o *reels* i satisfer així el seu propi ego o la insana curiositat del personal amb ànima de voyeurs. Abans de declarar-se, Ben li fa un regal a Lucy, que no podia ser un altre que una llum led circular de les que utilitzen els *youtubers* i *influencers* de tota mena i pelatge, que és la carrera que sembla que vol seguir la Lucy. El desenllaç final, que resulta massa amable si el que es volia era fer una crítica, però que Goiricelaya encertadament no ha volgut alterar, no és un secret, però tampoc el revelarem aquí.

La posada en escena de la creadora basca, que afortunadament s'ha decantat pel text original en anglès, fa incís en el mòbil com a aparell amb efectes indesitjables, com ara l'addicció, la nomofòbia (por a estar sense el telèfon), però també provoca, com Menotti segurament tenia al cap, si és que no volia fer únicament una bromada, problemes de comunicació en la parella, perquè Lucy ignora d'una manera cruel i desconsiderada a Ben. Aquest ús excessiu del mòbil també du a pensar en el culte al cos i l'afició malaltissa de pujar autoretrats a les xarxes socials de manera compulsiva.

Musicalment, la peça és una dolça. Diu Juan Lucas (periodista, escriptor, traductor i musicògraf) que la partitura "fa un escaneig integral dels 300 anys d'història de l'òpera italiana, de Monteverdi i Cavalli a Puccini i Wolf-Ferrari" i que Menotti "desplega un mostrari complet dels modes i maneres de la tradició de la qual ell n'era l'últim brot". Pel que fa a les interpretacions, el personatge de la hiperactiva

Lucy vol una soprano de coloratura, en aquest cas la interpretació de la canària Ruth González ha sigut impecable, mentre que el de Ben l'interpreta amb gràcia i reflectint perfectament l'astorament del seu personatge el jove baríton barceloní Jan Antem. Els dos personatges són en un gimnàs on els usuaris són els mateixos músics de l'orquestra, alguns actors i actrius i un grapat de figurants. Mentre, sona la música de Menotti, vivaç, alegre, descriptiva, propera al teatre musical en ocasions interpretada per una formació dirigida amb seguretat i bon humor per Iván Martín.

Una after party amb la GIO Symphonia

Després de la representació de l'òpera de Menotti, el públic ha gaudit a la mateixa sala del Mirador del Castell del concert *Ticket To Ride: The Beatles i Bowie* a càrrec de la GIO Symphonia dirigida per Francesc Prat. El concert ha consistit en la demostració que és possible establir un diàleg entre tipus de música i compositors o artistes aparentment antitètics i que el resultat en sigui plaent i, en ocasions sorprenent. La GIO ha comptat per aquest espectacle amb l'actriu i cantant Elena Tarrats. En la primera part, l'orquestra de cambra gironina ha interpretat *Ticket to ride*, *Yesterday* i *Michelle* - dues versions diferents- com si es tractessin de peces composades per Bach, amb arranjaments de l'italià Luciano Berio. En la segona part de la vetllada, la formació orquestral i Tarrats han estrenat els arranjaments que va demanar expressament Francesc Prats als germans Lucas i Tomás Peire dels populars temes de David Bowie *Space Odity*, *Live on Mars* i *Heroes*, però amb un llenguatge musical proper al minimalisme de Philip Glass. Un magnífic colofó a una gran vetllada, malgrat les dificultats que ha plantejat la tramuntana. L'experiència, especialment pensada pels més joves, ha estat arrodonida per la degustació d'un còctel d'estiu especialment preparat per Toni Gerez, cap de sala i sommelier del Castell Peralada Restaurant.